

**De rol van de bedrijfsarts bij de regeling tegemoetkoming
stoffengerelateerde beroepsziekten**

BG-dagen | 9 mei 2025 – Sessie 24

Koen Verbist – Programmamanager TSB (Bureau Lexces)

Rik Menting - bedrijfsarts Prevent Partner en De Bedrijfspoli

lexces

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen / Zie hieronder
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven invullen	NVT
• Sponsoring en onderzoeksgelden • Adviseurschappen en honorarium incl. sprekersvergoedingen > € 500 • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk	NVT

Inhoud

- Update Regeling Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten (TSB)
- TSB in relatie tot preventietaken bedrijfsarts
- Casuïstiek
- Bedrijfsarts en TSB

Regeling Tegemoetkoming Stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB) - Update

TSB

Ingangsdatum: 01-01-2023

(publicatie Staatscourant 19-11-2022)

STAATSCOURANT

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Nr. 31978

29 november
2022

Gestart met:

- a) Longkanker door asbest
- b) Allergisch beroepsastma
- c) Chronic solvent-induced encephalopathy (CSE)

Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 25 november 2022, nr. 2022-0000185147, tot verlening van een tegemoetkoming aan werkenden en voormalig werkenden die lijden aan een beroepsziekte als gevolg van blootstelling aan gevaarlijke stoffen bij het verrichten van arbeid (Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten)

Financiering door werkgevers middels Aof premie

Chroom-6-schandaal breidt zich uit naar alle locaties van Defensie

Het chroom-6-schandaal bij het ministerie van Defensie is veel groter dan tot dusver bekend. Het RIVM heeft in totaal 229 defensielocaties onderzocht en komt tot de conclusie dat personeel op alle locaties tussen 1970 en 2015 blootgesteld kan zijn geweest aan de kankerverwekkende verfstof.

Peter de Graaf 31 mei 2021, 12:04
Volkskrant

Dochter (11) overlijdt omdat moeder bloemist was: 'Als ze me gewaarschuwd hadden, zou ze nog leven'

FRANKRIJK Bloemen die zijn behandeld met bestrijdingsmiddelen kunnen ernstige gezondheidsproblemen veroorzaken, ook bij ongeboren kinderen. Dat is vastgesteld na een tragische zaak in Frankrijk, waarbij de 11-jarige Emily het leven liet. „Dat draag ik mijn hele leven met me mee,” zegt haar moeder.

Frank Renout 11-10-24, 11:30 Laatste update: 11-10-24, 13:22
AD

Zembla

Ernstig zieke oud-werknemer klaagt chemieconcern Chemours aan wegens gezondheidsproblemen

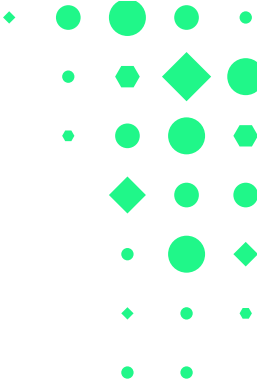
05-07-2023 • leestijd 3 minuten • 1164 keer bekeken • bewaren

Medewerkers Schiphol en vakbond willen onderzoek naar gezondheidsrisico's ultrafijnstof

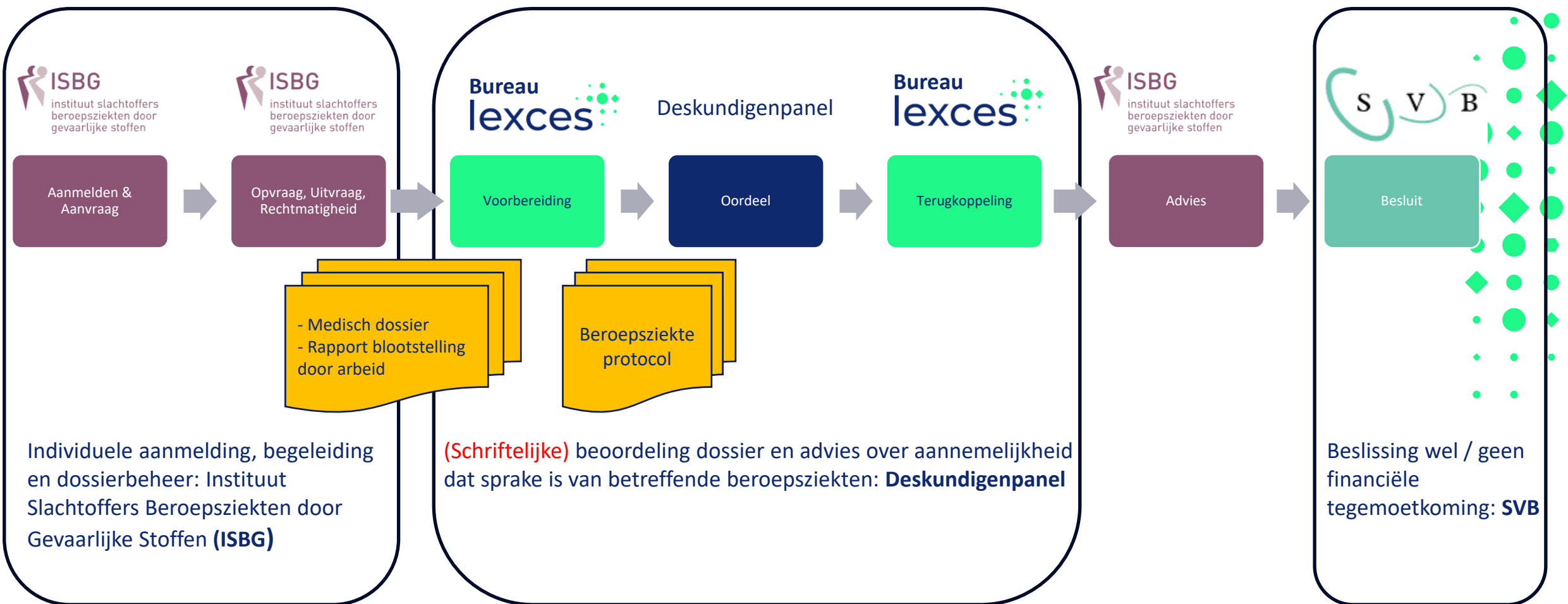
Het Parool

Vakbond FNV en KWF Kankerbestrijding dringen aan op een onderzoek naar de gezondheidsschade bij Schipholpersoneel door ultrafijnstof op de vliegtuigplatforms. Ook aandeelhouder Amsterdam lijkt zo'n onderzoek wenselijk.

Bart van Zoelen 10 januari 2025, 17:49

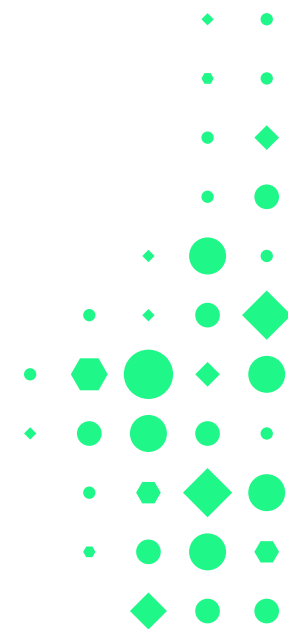

Schematische weergave procesflow TSB

Deskundigenpanel TSB

- Bestaat uit (circa 35) panelleden met verschillende deskundigheid (o.a. longarts, neuropsycholoog, arbeidshygiënist, bedrijfsarts)
- Contractering en vergoeding via Bureau Lexces (RIVM)
- Drie panelleden komen in een vergadering tot een gezamenlijk unaniem oordeel over een aanvraag
- Beoordeling op basis van een specifiek beroepsziekteprotocol
 - ✓ Is sprake van de betreffende aandoening?
 - ✓ Is voorshands aannemelijk dat de aandoening het gevolg is van blootstelling aan de betreffende gevaarlijke stof(fen)?

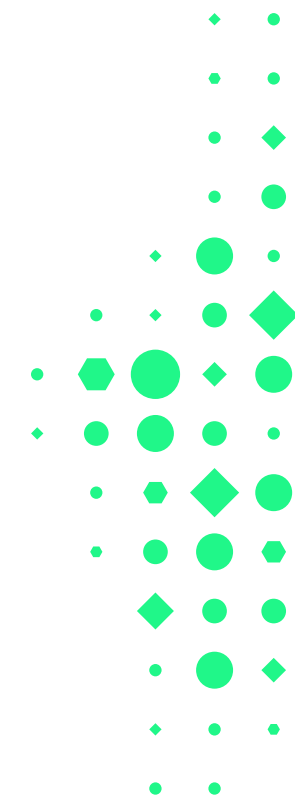
Terugblik 2024

Aantal aanmeldingen: 216

Aantal aanvragen: 163

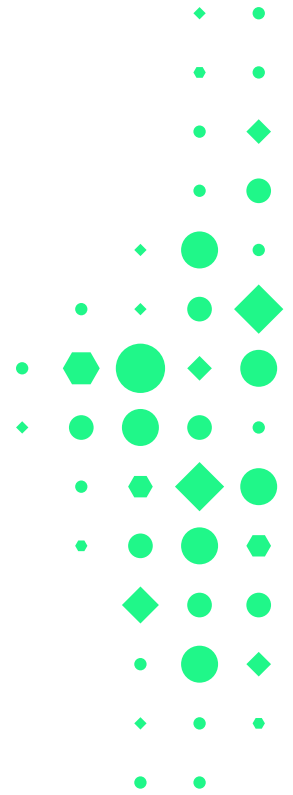
Aantal beoordelingen: 182

	Aantal beoordelingen 2024	% Positief 2024	% Positief 2023
Longkanker door asbest	74	36%	11%
Allergisch beroepsastma	76	37%	23%
CSE	32	34%	33%
Totaal	182	36%	22%

Aandachtspunten bedrijfsgeneeskundige zorg

- Relatie met werk onvoldoende onderzocht - medische richtlijnen (in het verleden) niet opgevolgd (gevolg: geen medisch dossier)
- Informatie over blootstelling zoals de RI&E of meetrapporten ontbreekt bijna altijd
- Dossier bedrijfsarts (arbodienst) vaak niet aanwezig of niet bewaard & ook regelmatig niet aangeleverd
- Curatieve en arbeidsgeneeskundige zorg zijn gescheiden werelden

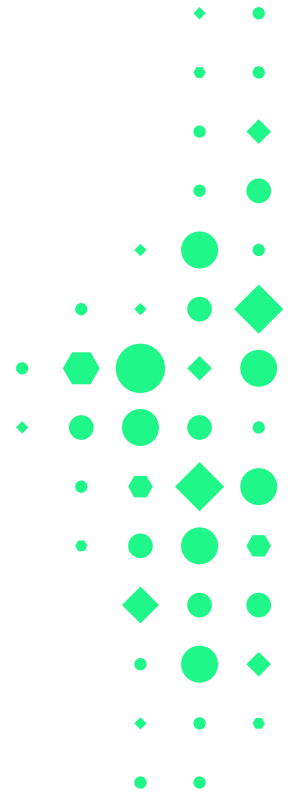
Ontwikkelingen TSB- regeling

Pilot aanvullend onderzoek

In opdracht van SZW, éénjarige pilot voor allergisch beroepsastma en CSE

- Benodigde (medische) informatie vaak onvolledig (beschikbaar) om in het kader van de TSB regeling een aanvraag te beoordelen
- Middels aanvullende diagnostiek kan in sommige gevallen alsnog de werkrelatie tussen de ziekte en het werk aangetoond worden
- Onderzoek niet vergoed vanuit de zorgverzekering - voor rekening van aanvrager of werkgever

Aanvrager kan in de pilotfase terecht bij Nederlands Kenniscentrum Arbeid en Longaandoeningen (NKAL) of Polikliniek Mens & Arbeid (PMA)

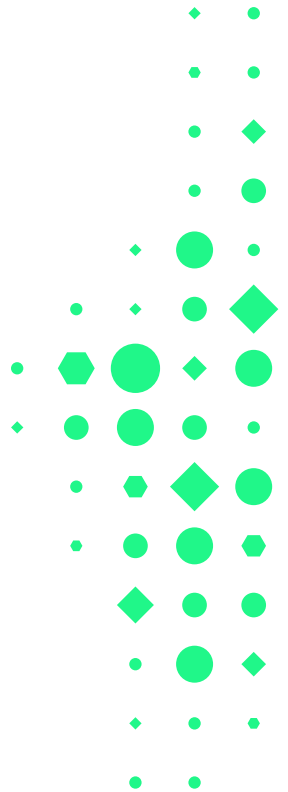
Adviescommissie Lijst Beroepsziekten

- nieuwe & bijgestelde protocollen

Bestaande protocollen bijgesteld	Allergisch beroepsastma
	Chronic Solvent-induced Encephalopathy (CSE)
	Longkanker door beroepsmatige blootstelling aan asbest
Nieuwe protocollen	Neus- en/of neusbijholtekanker door beroepsmatige blootstelling aan houtstof
	Silicose door beroepsmatige blootstelling aan respirabel kristallijne silica
	Longkanker door beroepsmatige blootstelling aan respirabel kristallijne silica

Protocollen – nog in ontwikkeling

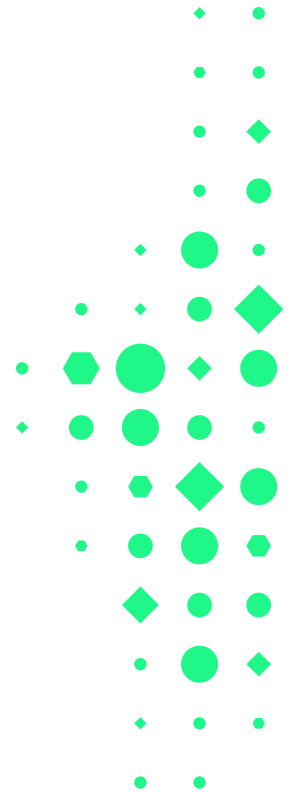
- Allergisch contacteczeem
- Extrinsieke Allergische Alveolitis
- Longkanker door beroepsmatige blootstelling aan kankerverwekkende stoffen
→ *Dieseluitlaatgassen (DME), PAKs, Chroom VI*
- Obstructieve longziekten
→ *COPD (eerst verkenning), beroepsastma door irritantia, RADS, bronchitis obliterans*
- Irritatief contacteczeem
- Parkinson door gewasbeschermingsmiddelen (eerst verkenning)
- Pleurale plaques door blootstelling aan asbest (eerst verkenning)
- Blaaskanker door stoffen die geclassificeerd zijn als kankerverwekkend voor de mens
- Hematologische kanker (leukemie, lymfeklierkanker, multipel myeloom)
- Allergische rinitis

Save the date!

18 juni 2025: Bijeenkomst georganiseerd door de Adviescommissie Lijst
Beroepsziekten

Middagprogramma over introductie nieuwe protocollen voor
professionals en stakeholders

TSB in relatie tot
preventietaken bedrijfsarts

TSB in relatie tot preventie

rol van de bedrijfsarts

- Kader en mogelijkheden
- PAGO
- Samenwerkingen met arbeidshygiënist

Kader en mogelijkheden preventietaak

- NVAB
 - Missie en strategie
 - KOERS
- Arbo Visie 2040
- Basis arbo-contract
- Preventie taken

KOERS NVAB

PREVENTIE

Sociale geneeskunde:

Bewaken en bevorderen dat mensen door werk kunnen (blijven) meedoen in de samenleving

Bedrijfsgeneeskundig organisatieadvies:

Bijdragen aan inzetbaarheid via advies over het voorkomen en beperken van werk gerelateerde gezondheidsrisico's

Individuele begeleiding:

Bevorderen dat werkenden zo gezond mogelijk blijven en bij toch optredende ziekte naar vermogen en behoefte kunnen blijven werken

preventie:

Gezondheidsproblemen voorkomen, ziekte en risicofactoren zo vroeg mogelijk opsporen, complicaties en verergering voorkomen, zelfredzaamheid bevorderen

Kernwaarden

1. Al het handelen van de bedrijfsarts is gericht op het **voorkomen van beroepsziekten en beroepsgebonden aandoeningen** en op behoud van duurzame **inzetbaarheid** van de werknemer.
Dit in het belang van die werknemer, de maatschappij waarin hij leeft en de organisatie waaraan de bedrijfsarts adviseert.
7. Goede bedrijfsgeneeskundige zorg vereist, indien geïndiceerd, **samenwerking** met of verwijzing naar **andere deskundigen** binnen en buiten de arbeidsorganisatie en de gezondheidszorg.

Arbo Visie 2040

- Meer focus op preventie,
- Structureel aandacht voor de factor arbeid in reguliere zorg
- Verbetering van de naleving van wet- en regelgeving.

Dit zijn drie van de zeven hoofdlijnen die het ministerie van SZW beschrijft in [de hoofdlijnennota Arbovisie 2040](#).

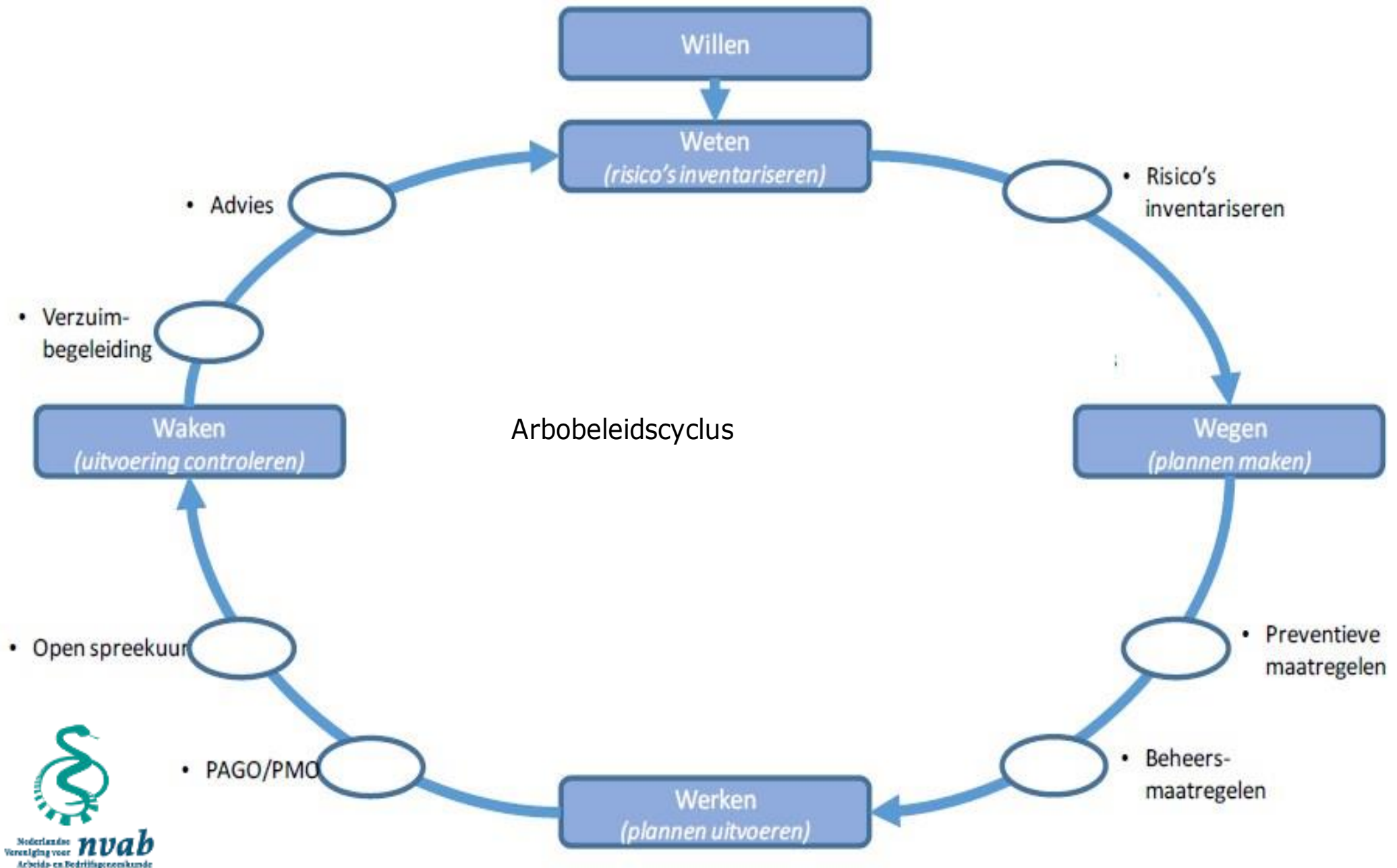
Basiscontract Arbo dienstverlening

- Betrokkenheid en advies over preventieve maatregelen betreffende het algemene arbeidsomstandighedenbeleid (o.a. RI&E/PAGO)
- Overleg tussen bedrijfsarts, de preventiemedewerker en OR.
- Toegang tot iedere werkplek
- Open spreekuur voor werknemers
- Melding van beroepsziekten

- Verzuim & reïntegratie taak: bijstand wordt **advies**
- Werknemers kunnen gebruik maken van het recht op second opinion
- Klachtenprocedure.

Preventie taken

- PAGO advies
- RI&E
 - input gevraagd door kerndeskundigen
 - systeem toets RI&E
- Arbeidsomstandigheden spreekuur
- Melden beroepsziekten door bedrijfsarts
 - gemiste preventie
- Werkplek bezoek
- Arbo jaarverslag
 - organisatie advies

Wetgeving

De werkgever stelt de werknemers periodiek in de gelegenheid een onderzoek te ondergaan, dat erop is gericht de risico's die de arbeid voor de gezondheid van de werknemers met zich brengt zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. (Arbowet artikel 18).

Bij de uitvoering van het arbeidsgezondheidskundig onderzoek moet de werkgever zich laten bijstaan door een **geregistreerd bedrijfsarts** (Arbobesluit art 2.14 a)

Geen tijdstermijnen vastgesteld

Verder zijn er voor bijzondere risico's of risico groepen aanvullende bepalingen opgenomen in Arbowet/-besluit o.a. jeugdigen, zwangeren, medewerkers in nachtdienst, gevaarlijke stoffen, blootstelling aan geluid.

PreventPartner

Kerdoel PAGO

PAGO

Occupational health

Risk based

Het betreft de opsporing van ongunstige blootstellingen en/of (vroege) gezondheidsklachten die gerelateerd zijn aan risicofactoren in het werk.

denklijn arbeid>gezondheid

- De preventie van beroepsziekten en arbeid gebonden aandoeningen bij individuele en groepen werknemers.
- Het bewaken en bevorderen van de gezondheid van individuen en groepen werknemers in relatie tot het werk.

RI&E en PAGO

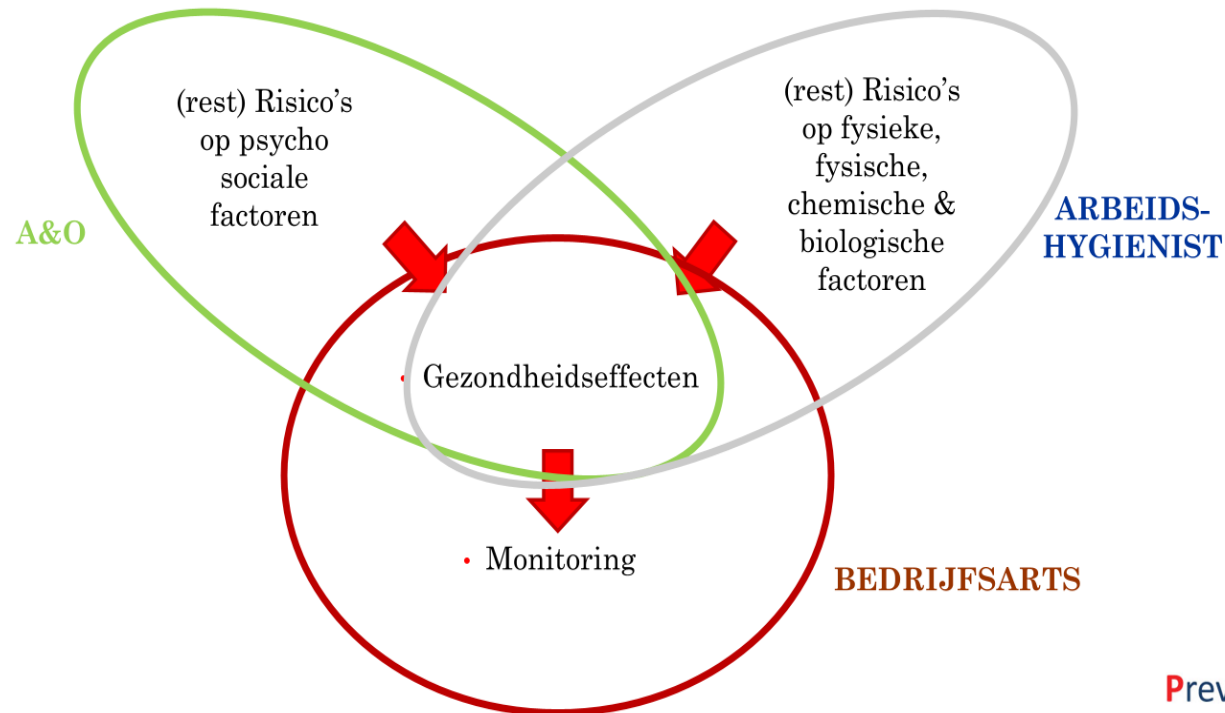
1.1 Toetsen op volledigheid

RI&E, wetgeving april 2022

- Is gebruik gemaakt van gegevens van verzuimanalyses om inzicht te krijgen in de arbeidsgerelateerde oorzaken van het verzuim?
- Zijn de inzichten van de bedrijfsarts en van andere deskundigen die de werkgever inschakelt voor het verzuim- en arbeidsomstandighedenbeleid meegenomen in de RI&E?
- Zijn de inzichten van de werknemers meegenomen in de RI&E?
- Is gebruik gemaakt van de inzichten van de preventiemedewerkers?
- Zijn de analyses van arbeidsgezondheidskundige onderzoeken gebruikt in de RI&E?
- Zijn ongevalregistraties aanwezig en geanalyseerd op de achterliggende grondoorzaken en zijn die verwerkt in de RI&E?
- Zijn de taken van de preventiemedewerker ingevuld en uitgevoerd?
- Is beschreven hoeveel preventiemedewerkers nodig zijn om de taken uit te voeren en wat de benodigde kennis en capaciteit is voor het uitvoeren van de taken?
- **Is beschreven welke arbeidsgezondheidskundige onderzoeken nodig zijn, wat de inhoud en de frequentie is?**
- Is het arbobeleid beschreven en operationeel?
- Is de organisatie van de bedrijfshulpverlening (BHV) beschreven en operationeel?
- Zijn de risicobeperkende maatregelen met betrekking tot de aanwezige risico's beschreven?
- Zijn de risicobeperkende maatregelen getoetst aan de arbeidshygiënische principes en het daarbij te hanteren redelijkerwijsbeginsel?
- Is bepaald of nadere verdiepende RI&E's en/of aanvullende metingen nodig zijn om de blootstelling aan bepaalde arbeidsbelastende factoren en de daarmee samenhangende risico's vast te stellen?

samenwerking

Multidisciplinaire samenwerking nodig
om te komen van risico's naar monitoring

Samenwerking arbeidshygiene

Arbeidshygiëne

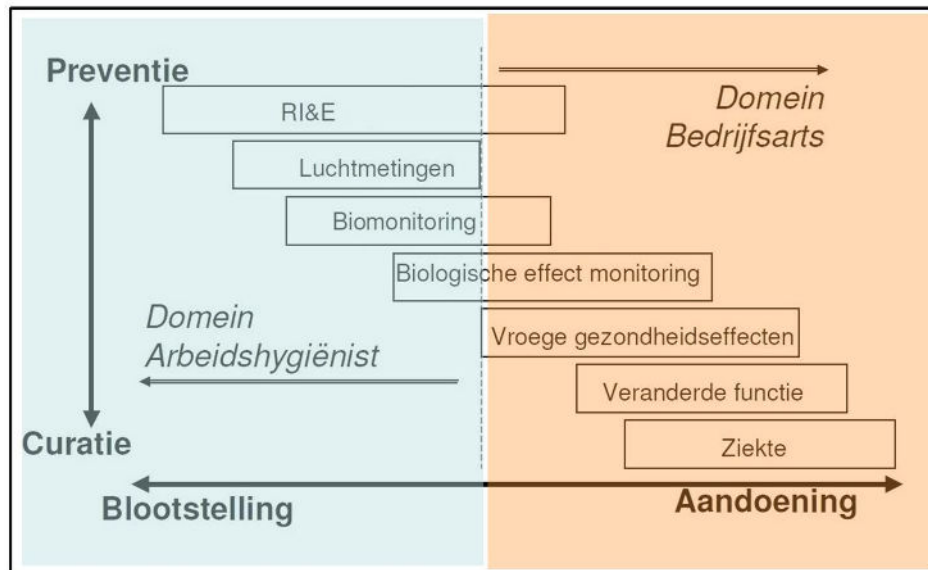
- Wat zou de arbeidshygiënist moeten aan geven in de RI&E?

- veel explicieter de gezondheidseffect beschrijven, zodat bedrijfsarts veel specifieker kan bepalen wat de mogelijkheden zijn binnen het PAGO

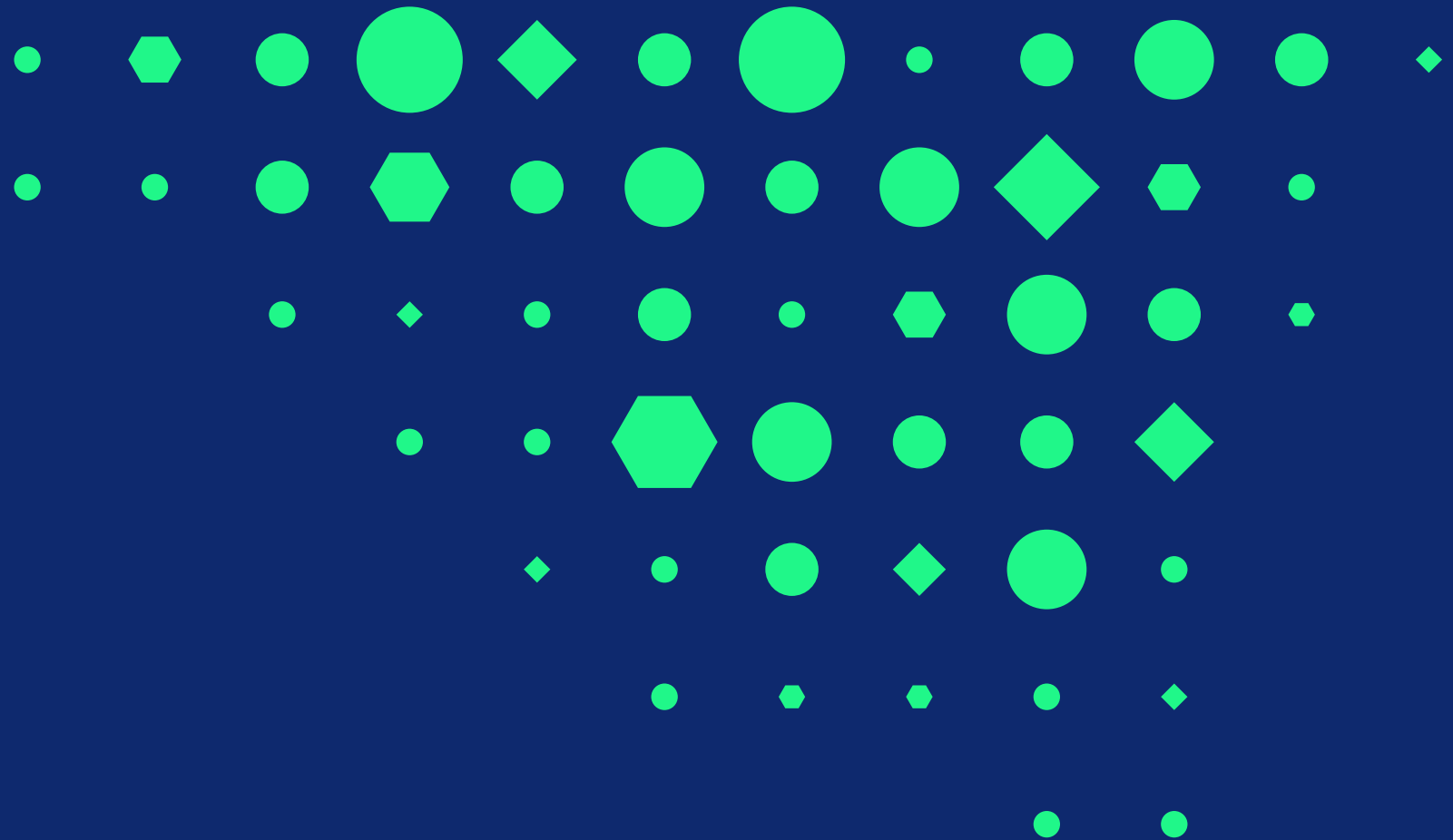
Brug tussen arbeidshygiënist en bedrijfsarts →
het overleg over soort gezondheidseffect
en hoe dat te meten.

Risico inventarisatie

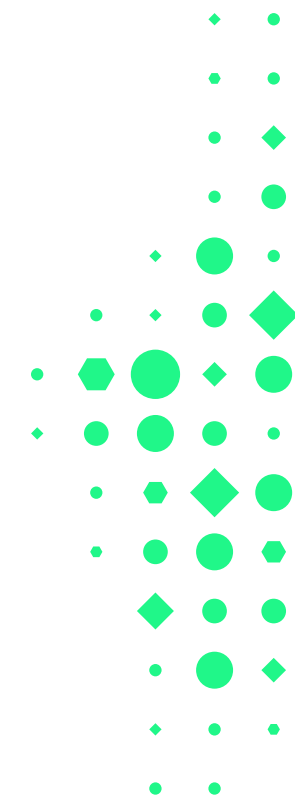
- **Bedrijfsarts**
 - Inzicht in arbeidsrisico's
 - PAGO-advisering
 - Gezondheidseffecten
-
- **Arbeidshygiënist**
 - Inzicht in arbeidsrisico's
 - Blootstellingsbeoordeling

Casuïstiek

Paneloordelen 2024 – allergisch beroepsastma

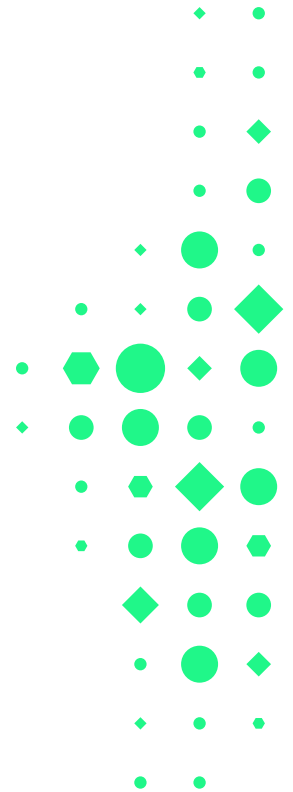
Aantal beoordelingen door het Deskundigenpanel		76
1. Diagnose astma is bevestigd		83%
2. Werkgerelateerde astma bevestigd		37%
3. Sensibilisatie aan beroepsallergeen aangetoond		37%
4. Blootstelling aan beroepsallergenen is bevestigd		84%
5. Causaliteit is bevestigd		44%
Eindoordeel Deskundigenpanel		
Positief (alle paneloordelen)		37%
Positief (daar waar sprake is van astma)		44%

Casus 1

Man (1957) – werkzaam in procesindustrie

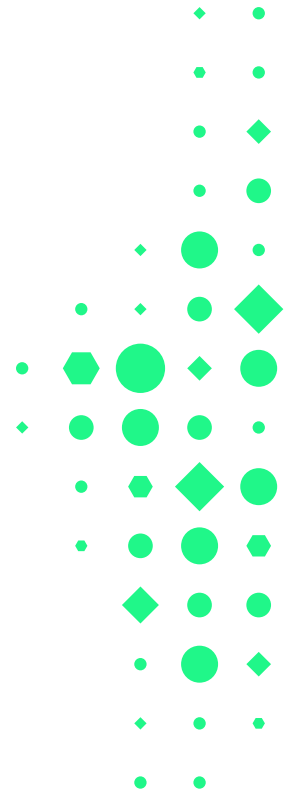
- **Blootstelling:** sinds 1983 blootstelling aan trimellietzuuranhydride (TMA) – mogelijk tijdens monsternamen of vullen van reactoren.
- **Klachten:** 2-3 maanden na start van deze werkzaamheden ontwikkelt persoon luchtwegklachten
- **Werkgerelateerdheid:** duidelijke relatie op werk: peakflow op werk vóór blootstelling 510 l/min, 3min na blootstelling 280 l/min (-45%)
- **Sensibilisatie:** doorverwijzing naar ziekenhuis, sterke sensibilisatie TMA aangetoond

Casus 2

Vrouw (1966) – werkzaam als fysiotherapeut

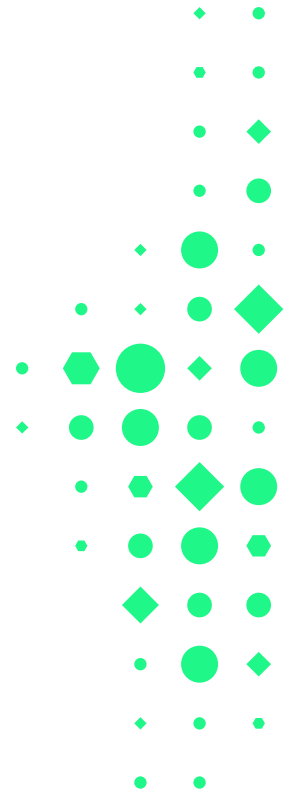
- **Blootstelling:** mogelijke blootstelling aan allergenen (schimmels en andere micro-organismen) door verontreiniging en defect aircosysteem.
- **Klachten:** in 2019 door kapotte airco in centrale systeem. Dan eerste astma-aanval. Klachten verbeteren dan iets en nemen dan weer toe (benauwdheid, inspanningsintolerantie/verstopte neus).
- Bij longarts normale longfunctie, diagnose allergisch astma met in 2019 een normale longfunctie, wel een bronchiale hyperreactiviteit (BHR) 0.894mg/ml, geen eosinofilie.

Casus 2

Vrouw (1966) – werkzaam als fysiotherapeut

- **Werkgerelateerdheid:** is slecht uitgevraagd – betreft met name de neusklachten. Geen piekflowmetingen tijdens het werk verricht, geen BHR om te vergelijken werken plus / werken min. Anamnestic minder klachten als werknemer vrij was met toename bij terugkeer op werk, maar dit is niet onderbouwd in het dossier van de bedrijfsarts.
- **Sensibilisatie:** sensibilisatie voor grassen/boompollen/huisstofmijt. Niet getest op schimmels.

Bedrijfsarts en TSB

TSB preventie en bedrijfsarts

- TSB is sluitstuk van preventie
- Gemiste preventie kans
- Leren vanuit casuïstiek
- Verbeter voorstellen
- Bedrijfsarts en TSB
- Belang van bedrijfsgeneeskundig dossier TSB regeling
- Inhoudelijke kennis
- Taak verbreding/-verdieping
- Focus op preventie
- Melding beroepsziekten
- Analyse werk-gerelateerd verzuim
- PAGO advisering

Panellid worden?

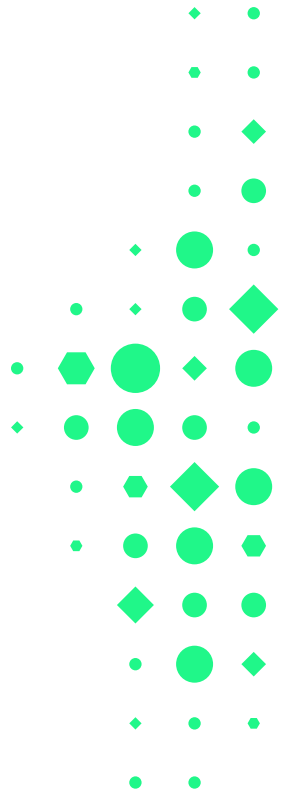
> Geldige BIG-registratie

> Relevante werkervaring

- Minimaal 3 jaar relevante ervaring als bedrijfsarts
- Ervaring binnen een verscheidenheid aan sectoren, bedrijven en werkplekken heeft de voorkeur boven meerdere jaren ervaring binnen één bedrijf of branche
- Bij voorkeur ervaring met stoffengerelateerde beroepsziekten
- Lidmaatschap van de werkgroep Stoffengerelateerde beroepsziekten van de NVAB is een pré.

> Ervaring met multidisciplinair werken en/of samenwerking met andere arboprofessionals zoals arbeidshygiënist is een pré

Neem contact op met bureau@lexces.nl

Bedankt voor
jullie aandacht